

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Dyrtidshjælp til Kommunitetsalumner og Alumner ved de 4 til Universitetet knyttede Kollegier samt til visse polytekniske Alumner.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 5125).

Sagen sattes under Forhandling.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Overtagelse af og Tilskud til private Gymnasieskoler.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 5127).

Sagen sattes under Forhandling.

Slebsager: Det foreliggende Lovforslag tilsigter, at Staten skal overtage 5 af de bestaaende private Gymnasieskoler, nemlig Esbjerg Gymnasium, L. Winteler's Gymnasium i Odense, Svendborg Gymnasium, Rungsted Gymnasium og Kostskole og Birkerød Gymnasium og Kostskole, og endvidere, at der til de øvrige 3 Gymnasieskoler, nemlig Hass' Skole ved Holbæk, Haslev Gymnasium og Th. Langs Skole i Silkeborg, skal ydes et Tilskud, som svarer til, hvad Staten yder til de private Gymnasieskoler i København i Henhold til Loven af 20. Marts 1918. Disse 5 Skolers Overgang til Staten og denne Tilskudsordning vedrørende de 3 Gymnasieskoler, som vedbliver at være private, er en naturlig Følge af Loven af 20. Marts 1918, idet disse Skolers Forhold ved denne Lov blev saa vanskelige, at de enten maatte ind under Stats- eller kommunal Drift eller ogsaa faa deres Tilskudsforhold ændret paa en saadan Maade, at de fortsat kunde eksistere som private. Det var derfor naturligt, at der fra disse Skoler kom Andragender til Staten om at blive overtaget af denne. Denne Sag er ogsaa taget op af Undervisningsministeriet, og der er

ført Forhandlinger med Skolerne og med de paagældende Kommuner om Overtagelse. Af Bemærkningerne til Lovforslaget fremgaar det, at man fra Statens Side har tilbudt de paagældende Kommuner de samme Vilkaar, som er gældende i København, Frederiksberg og Gentofte, at hvis Kommunerne vilde overtage disse Skoler, vilde Staten udrede de $\frac{2}{5}$ af de samlede Udgifter ved deres Overtagelse og Drift, medens de $\frac{3}{5}$ skulde bæres af de paagældende Kommuner. Det viser sig imidlertid, at samtlige Kommuner har svaret, at de ikke mente at kunne overtage Skolerne, men at de derimod var villige til at yde et Tilskud, hvis Staten overtog dem; og herom er der saa ført nærmere Forhandling. Det er ganske forstaaeligt, at disse Kommuner ikke har villet overtage Skolerne paa disse Vilkaar, navnlig naar man ser Sagen fra et rent økonomisk Synspunkt. I Bemærkningerne til Lovforslaget kalkuleres nemlig den aarlige Brutto-udgift ved de 5 Skoler, som Staten skal overtage, til 320 000 Kr., medens man mener, at Skoleafgiften ved disse Skoler højst vil andrage 70 000 Kr., altsaa mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{5}$ af den samlede Udgift; og det er da klart, at disse Kommuner saa, at fra et rent økonomisk Synspunkt var det i høj Grad fordelagtigt, at Staten overtog Skolerne. Derfor har Kommunerne svaret, at de ønskede, Staten skulde overtage Skolerne; saa var man villig til at forhandle om, hvilket Tilskud der skulde ydes af Kommunerne.

Her vil jeg straks pege paa en Ting, som jeg tror, vi kommer til at staa overfor, ogsaa naar dette Lovforslag bliver fremmet. Vi har, saa vidt jeg ved, 6 kommunale Gymnasier her i Landet, i Kolding, Fredericia, Vejle, Hjørring, Marselisborg og Helsingør. Naar de Skoler, her er Tale om, nu bliver overtaget af Staten, bliver disse kommunale Skolers Forhold overmaade vanskelige; thi de vil med Hensyn til Skoleafgift blive nødt til at komme ind paa noget, der svarer til det, man faar ved Statens Skoler ude i Provinserne og ved baade Statens og Kommunens Skoler i København, og derved vil de økonomisk blive meget vanskeligt stillet. Jeg forudser da ogsaa, at der fra disse Skoler vil fremkomme et Krav overfor Staten, som i og for sig vil have sin naturlige Berettigelse, om at blive stillet paa samme Maade som disse Gymnasier, der nu overtages af Staten eller af Kommunerne andetsteds, for at man kan blive i Stand til at yde Lærerpersonalet en saadan Løn,